

שם החודש משמאל

שנת תרע"ד

ה'תרע"ד ג' טבת ו'ג' טבת

ה'ט"ו

בפסיקתא פרשת החודש (סי' י') קומי לך זרוי גרמך, רעיתי בתו של אברהם שריע אותי בעולם, יפתי בתו של יצחק שייפה את שמי בעולמי בשעה שהעקידו אביו ע"ג המזבח, ולכי לך בתו של יעקב ששמע לאביו ולאמו שנאמר וישמע יעקב אל אביו וילך וגו', עכ"ל. ויש להבין מהו שמתחם ולכי לך ליעקב ומה זכות היתה לו בזה. ונראה עפ"י מה דכתיב (זכרי' ג') ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה, דמלאך נקרא עומד והאדם מהלך היינו שהוא הולך מדרגא לדרגא. והנה אברהם ויצחק הורישו לבניהם דבקות באביהן שבשמים, ויעקב הוסיף להורישם שיהי' בכחם להלך תמיד מדרגא לדרגא ולהתחיל תמיד מחדש. וזה הי' הענין ששמע אל אביו ואמו וילך, כי יעקב אבינו הי' בן ס"ג כשנתברך והי' בדרגין עליונים מאד, והי' בדעתו להתבודד עם ה' ולהיות כמלאך עומד ומשרת ושלא לעשות שום פעולה ולהשליך על ה' יהבו, והוא בודאי ישלח לו זיווגו וכל צרכיו. ובמדרש (בר' פ' ס"ה) בפסוק הן עשו אחי איש שעיר גבר שדין כמד"א ושעירים ירקדו שם ואנכי איש חלק כמד"א כי חלק ה' עמו יעקב, וכבר פרשנו בשם אמרי יושר שיעקב השיב לה כי באשר הוא חלק ה' עמו אין לו לעשות שום השתדלות, ואם ברצון ה' שיהיו לו הברכות בודאי יהיו בלי השתדלות, כי ההשתדלות ראוי לאיש כעשו, וזה גבר שדין, עכ"ד. אך רבקה השיבה לו עלי קלתך, בני, ובתרגום עלי אתאמר בנבואה, ע"כ קיבל על עצמו, וע"כ איתא שם במדרש וילך אנוס וכפוף ובוכה, והוא כענין כוף אונן לשמוע דברי חכמים, ובוכה אולי איננו זוכה להיות חלק ה' אחר שנצרך להשתדלות. וא"כ מובן שאחר קבלת הברכות שהי' בדרגין עלאין יתיב

בודאי היתה כוונתו להיות מחלקי ה' ולהתבודד ושלא לעשות שום השתדלות. וכאשר יצטרך להודווג בודאי יזמין לו הש"י, ואם לא הוא סימן שאיננו צריך. אך עצת יצחק ורבקה לא היתה כן אלא שיתחיל לגמרי מחדש ויהי' בבחי' הולך ללבן לקנות שלימות מחדש, ולא אמרו אליו זה בדרך נבואה רק בדרך עצמה, ומ"מ כפף את דעתו ורצונו לדעתם, וזה שבמדרש (שם ס"פ ס"ז) כל דרך איש ישר בעיניו ושומע לעצה חכם זה יעקב וישמע יעקב וגו', היינו שקיבל דבריהם שכך צריך להיות וילך, וזה הוריש לבניו. וזו עצמו הי' הענין בישראל כמ"ש (ירמי' ב') זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולותיך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה, ויש לומר עוד שאחר שהשיגו שלימות גדולה בלילה זה כמ"ש ובמורא גדול זה גילוי שכינה, והאי יובלא אפיק לישראל ממצרים, והלילה כיום יאיר, חשבו ג"כ שאינם צריכין עוד אף להלך ולעשות שום פעולה, אלא להשליך על ה' יהבם ואם הרצון מלפניו ית"ש כרגע יעמדו רגליהם בארץ ישראל, וכמו שבאמת הי' אז לשעתם כבתרגום יונתן שעשו את הפסח בירושלים, אך מאחר שנצטוו להלך כפו את דעתם ורצונם ונעשו בבחי' מהלך, והתחילו מחדש לגמרי בחשק נמרץ כאילו לא טעמו טעם קדושה מימיהם והתחילו לספור הימים כעין ספירת העומר למ"ת כמו שאיתא בספרים, והוא מתאים לגמרי עם הליכת יעקב כנ"ל:

וזה לימוד לכל איש משכיל כאשר זוכה להארה אלקית בזמנים מקודשים אל יסתפק בזה, אלא ידע להזהר בנפשו להתחיל בכח זה מחדש להיות בבחינת מהלך בחשק נמרץ ובחביבות גדולה:

ג. אזהר ניסן-עשרה ימים

3

יש להבין למה הקדים לאמור להם מצות הפסח בר"ח מאחר שמקחו בעשור, ובמכילתא שדוקא בעשור ולא קודם, והביקור הי' אחר הלקיחה דוקא ולמה הקדים כ"כ. אך י"ל דעשרה ימים אלו הם כנגד עשרת ימי תשובה, וכמו ששם הם עשרה עמקים היינו לבוא לעומק הלב יום אחר יום עד הנקודה הפנימית, כ"כ עשרה ימים אלו שנאמר משכו ידיכם מע"ז ובכלל ע"ז כל הרצונות שלא לה' המה בכל יום ויום להשגיח היטב על יחוד המעשה לה' יום אחר יום עד הנקודה הפנימית שבלב, זה הי' עבודתם בעשרה ימים אלו, וכן נשאר זה לדורות, ולעומת טהרת הלב ויחוד המעשה שבימים אלו זוכין אח"כ להארה אלקית בימי הפסח: